

Fraenkel: Ja, det gør paa mig Indtrykket af, at det ærede Medlem i sine Udtalelser — ikke nu sidst, men tidligere — lægger mere Vind paa en lille Sejr, han kan vinde ved at betragte de taktiske Forhold indenfor et Parti, end paa det egentlig saglige. Tager jeg fejl deri, beklager jeg det meget, men jeg vil igen sige, at det har intet som helst at gøre med mine personlige Følelser overfor det ærede Medlem. Men det ærede Medlem maa nu være forvisset om, at hvor megen eller hvor ringe Vægt han eller andre ærede Medlemmer tillægger disse taktiske Ting, i det lange Løb har de i Virkeligheden saa overordentlig lidt at sige, ikke mindst i et Spørgsmaal som det, vi her behandler; for til syvende og sidst vil dog Livets Krav gøre sig gældende og bøje selv den haardeste Frihandelskøls, der findes i Landet, og ganske det samme vil ske, naar en Beskyttelse bliver misbrugt.

Men det ærede Medlem peger nu paa vore hjemlige Forhold og siger, at for 50 Aar siden var Kravet om Beskyttelse oppe. Ja, der er vist altid Krav oppe om Beskyttelse, og jeg har ikke det mindste imod, at man modsætter sig disse Krav og nøje undersøger, om det, man kræver, er noget, der skal dække, at man ikke gider gaa videre. Det er jeg ganske enig i, man maa endelig ikke tro, at jeg, fordi en Industri kræver Beskyttelse, øjeblikkelig vil give den det. Jeg ved meget godt, at det kan være en Sovepude for Udygtighed og Dovenskab. Men det kan dog ikke nytte at komme og sige til os: Dèr kan De se, hvis Industrien havde faaet mere Beskyttelse, havde vi slet ikke faaet den industrielle Udvikling, vi har faaet siden Halvfjerdserne — for jeg kan med lige saa megen Ret paastaa, at saa havde Udviklingen været saa meget større. Ikke paa alle Omraader; jeg er klar over, at der nu og da kræves mere Beskyttelse, end der er nødvendig for selve det paagældende Erhverv. Men det, det gælder om, er netop dette: uden Fordom at skride til en Undersøgelse af disse Ting og derefter træffe vor Beslutning, uden forudfattet Kærlighed til Frihandel eller Beskyttelse.

Og saa blot dette, at gør man en Fejl, saa virker den helt forskelligt, efter som den gøres ud fra det ene eller det andet Synspunkt. Giver jeg en større Beskyttelse til et eller andet Fag, end Konsumenterne har godt af, ja, saa er det jo ikke værre, end at jeg, saa snart jeg opdager det, sætter denne Beskyttelse ned igen, og saa er det i sin naturlige og rigtige Gænge.

Men hvis jeg ud fra et doktrinaert Frihandlerstandpunkt gør en Fejl, kan jeg slaa et Fag ihjel og bringe Tusinder af Arbejdere, der hellere end gerne vil bestille noget, paa Gaden. Det er den store Forskel.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Dahlgaard: Det ærede Medlem siger, at jeg har sagt, at hvis vi havde faaet en forøget Toldbeskyttelse i 80erne, vilde vi ikke have faaet den industrielle Udvikling, der senere er kommet. Det har jeg aldrig sagt. Derimod siger jeg, at hvis vi havde faaet en Toldbeskyttelsesforøgelse den Gang, havde vi ikke faaet den senere industrielle Udvikling, uden at andre Erhverv var blevet hemmet i deres Udvikling. Det er Sagen.

Det ærede Medlem siger nu, at Livets Krav vil gøre sig gældende, og det maa man bøje sig for. For 40—50 Aar siden stod der ogsaa Folk paa Folketingets Talerstol og sagde: Livets Krav vil medføre, at Danmark maa bøje sig for Toldkravet. Men det skete ikke. Og i Dag ønsker vist ingen, at man den Gang havde bøjet sig derfor.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Drachmann har Ordet for en kort Bemærkning.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Drachmann): Jeg skal ikke gaa dybt ind i denne Diskussion, men blot sige til det ærede Medlem Hr. Dahlgaard, at et af de mægtigste Gennembrud i dansk Industri i disse Aar var det, som Sukkerindustrien paa Basis af Beskyttelse opnaaede. Resultaterne heraf senere og indtil i Dag turde være saa indlysende, at selv ikke det ærede Medlem Hr. Dahlgaard kan undlade at se og anerkende dem.

Første Næstformand (Pinstrup): Det ærede Medlem Hr. Dahlgaard har Ordet for en kort Bemærkning.

Dahlgaard: Jeg tillader mig at tro — jeg maa maaske her appellere til det ærede Medlems nationaløkonomiske Samvittighed —, at det ærede Medlem ikke som Eksempel paa Toldbeskyttelsens Fortræffelighed vil anføre den danske Sukkerroindustri, men se bort fra hele den øvrige Industris Udvikling her i Danmark, som ikke fik den Toldbeskyttelse, man ønskede.

Hermed sluttede Forhandlingen.